

Comença l'Any de la Computació

La UAB dedica el curs acadèmic 2007-2008 a la computació, la font de progrés material més gran dels darrers decennis. **PÀG. 3**

LA UAB PARTICIPA EN EL PROJECTE LHC

El Port d'Informació Científica (PIC) de la UAB va participar aquest mes d'agost en les primeres proves del projecte europeu Large Hadron Collider (LHC), que té per objectiu estudiar els orígens de la matèria. **PÀG. 9**

ÈXIT DEL CONGRÉS D'ETNOGRAFIA

Els temes relacionats amb les migracions i la ciutadania en un món cada cop més globalitzat van centrar les intervencions en el II Congrés Internacional d'Etnografia i Educació, que ha acollit més de tres-cents participants. **PÀG. 5**

LA FESTA MAJOR CANVIA D'UBICACIÓ

L'aparcament situat entre la Facultat de Veterinària i l'edifici del Rectorat acollirà per primera vegada la Festa Major el 8 de novembre vinent. La plaça Cívica serà un altre dels punts centrals de la Festa Major. **PÀG. 15**

Es publica el Pla Nacional d'I + D

Inclou un pla nou d'incorporació de científics sènior, el Severo Ochoa

➤ El rector va comentar la proposta del Govern de crear noves facultats de Medicina a partir del curs 2008-2009

El rector va començar el seu informe, en el Consell de Govern del 19 de juliol, fent referència a la proposta del Govern de la Generalitat de Catalunya de crear tres noves facultats de Medicina a partir del curs 2008-2009, de la qual la comunitat universitària n'ha tingut coneixement a través de TV3.

El rector va comentar la improvisació i manca de planificació que suposa aquesta notícia, com també l'ús ineficient dels recursos públics, atès el reduït nombre de places que es preveu per a cada facultat.

Va dir que cal esperar a veure com evoluciona la proposta, fer arribar la protesta de la UAB pels mecanismes establerts i donar suport als degans de les facultats de Medicina i, sobretot, al personal de la Unitat Docent de l'Hospital del Mar, a qui s'ha garantit que no s'ha negociat res i que no es negociarà res sense el seu acord.

En l'àmbit estatal, el rector va explicar que en el Consell d'Universitats es va informar sobre el decret que regula els estudis de grau i postgrau i que la Conferència de Rectors de les Universitats Espanyoles (CRUE) va fer tot un seguit de suggeriments al Govern, com ara simplificar el procés de verificació, especial-

ment per als títols ja existents, eliminar la referència a la branca del títol i reubicar el paper de l'Agència Nacional d'Avaluació de la Qualitat i Acreditació (ANECA).

Lluís Ferrer també va explicar que es va discutir molt el tema de les matèries sense que s'arribés a un acord entre les universitats. El rector va comentar que des de la UAB es va demanar la inclusió dels estudis de Geografia, Antropologia, Comunicació i Documentació a Ciències Socials.

PLA NACIONAL D'I + D

Lluís Ferrer també va dir que s'ha publicat el Pla Nacional d'I + D, que inclou un pla nou d'incorporació de científics sènior a les universitats espanyoles –anomenat Severo Ochoa–, i va comentar que també es va informar de les novetats en el programa Erasmus.

En l'àmbit de la Generalitat de Catalunya, el rector va informar que el Departament d'Innovació, Universitats i Empresa ja ha tramès la subvenció corresponent a l'exercici de 2007. Sobre això va explicar que és una mica millor que el que va pressupostar la Universitat i que això suposa que es podran complir els objectius marcats.

Així mateix, Lluís Ferrer va explicar que també s'ha acordat el pla d'inversions 2007-2013, en relació amb el qual la UAB rep 120 milions d'euros, quantitat que suposa una inversió aproximada de divuit milions d'euros l'any. Va dir que

això permetrà mantenir les inversions en infraestructures bàsiques, el manteniment i l'adaptació a l'Espai Europeu d'Educació Superior i, sobretot, les actuacions en els edificis més antics, la qual cosa es presentarà al seu moment al Consell de Govern.

EL LLIBRE BLANC

Lluís Ferrer va informar d'una jornada que es va fer, el 17 de juliol passat, en relació amb l'elaboració del llibre blanc de les universitats públiques, en la qual van participar unes cent quaranta persones de diferents universitats.

També va comentar la voluntat de crear una xarxa de les universitats públiques amb el nom d'Universitat de Catalunya, que actuaria com una marca per facilitar una major interacció, col·laboració i projecció pública.

El rector va explicar l'acord a què s'ha arribat amb la Universitat Pompeu Fabra, la Universitat Autònoma de Madrid i la Universitat Carlos III de Madrid per crear una xarxa d'investigació.

Va explicar el resultat de la primera convocatòria de beques de personal investigador en formació, a la qual s'ha presentat gent de molts països i a la qual s'han assignat 212 beques.

Va parlar del problema que representa en les noves convocatòries el requisit de l'homologació del títol, motiu pel qual s'ha acordat, amb l'Escola de Postgrau, establir un protocol per simplificar aquest procés.

MÉS INFORMACIÓ: www.uab.es/relacions-institucionals

ACORDS

PERSONAL INVESTIGADOR

S'acorda aprovar el reglament de beques del personal investigador en formació de la UAB.

FUNDACIÓ BOSCH I CARDELLACH

S'aprova la participació de la UAB en la Fundació Bosch i Cardellach.

COMISSIÓ AD HOC D'E-UNIVERSITAT

Es ratifiquen els membres de la Comissió *ad hoc* d'E-Universitat, formada per divuit persones distribuïdes de la manera següent: quatre membres nats, vuit membres del personal acadèmic, quatre estudiants i tres membres del personal d'administració i serveis.

NORMATIVA SOBRE L'ELEGIBILITAT DE DIFERENTS CÀRRECS

S'aprova la proposta d'adaptació de la normativa de la UAB a la Llei orgànica 4/2007, de modificació de la LOU, en relació amb l'elegibilitat per als càrrecs de degà, director d'escola i director de departament.

CAMPUS

La UAB dedicarà el curs a la computació

La lliçó inaugural serà a càrrec de la professora Wendy Hall

➤ Es tractarà tant la computació com a font de progrés com la dimensió tecnològica de la UAB

La Universitat Autònoma de Barcelona, seguint l'experiència d'altres cursos, que es van dedicar a les llengües, la Mediterrània, la física, l'Àsia Oriental o l'evolució, dedicarà el curs 2007-2008 a la computació, amb tot un ventall de conferències, diàlegs, taules rodones, cicles de cinema o activitats culturals al voltant d'aquest fet tecnològic propi de la nostra generació.

Un dels objectius del programa serà reflexionar sobre la computació en general, en la mesura que ha estat la font de progrés material més gran dels darrers decennis, i incidir en la importància de la tecnologia computacional com a instrument de millora del benestar col·lectiu.

En un àmbit més pròxim, també es vol subratllar la dimensió tecnològica de la UAB a través de les seves escoles d'enginyeria, i potenciar els estudis tecnològics de la Universitat.

L'Any de la Computació s'iniciarà oficialment amb la cerimònia d'inauguració del curs acadèmic 2007-2008 de la UAB, que tindrà lloc el 26 de setembre, a partir de les 12 h, a la sala d'actes de l'e-

Un decisiu article del matemàtic A. Turing va obrir el camí

Fa exactament setanta anys, el matemàtic A. Turing, en un article en què demostrava que no totes les qüestions matemàtiques es poden resoldre per procediments automàtics, va obrir, sense saber-ho, la porta d'un camp científic fins aleshores desconegut: la ciència computacional.

Només sis anys després, el 1943, naixia el primer «ordinador», ai las!, lligat a la indústria bèl·lica. En efecte, el Regne Unit va finançar la construcció de Colossus per tal de xifrar els codis secrets; fins onze anys més tard no va arribar el conegut ENIAC (1952). Des d'aleshores, amb prou feines han passat sis dècades i aquests ginyos i tota la tecnologia que s'hi mou al voltant han canviat la forma de viure de la humanitat.

Aquests «invents» fins a mitjan segle xx havien estat realitats de llarg recorregut i d'implantació lenta; ara vivim en un remolí de canvis tan immediats que, de vegades, som obligats a pair allò que encara no hem deglutit. Deixant això de banda, no hi ha dubte que les ciències de la computació han aportat a les societats desenvolupades un nivell de benestar material i un accés a la informació global difícils de predir fa només vint anys. Tothom pot saber tot el que passa en temps real, sense gairebé cap esforç. La computació ha penetrat i ha transformat tots els camps del saber i de la cultura; parlem de tradumà-

tica, bioinformàtica, filosofia de la computació, visió per computador, intel·ligència artificial, art digital, computació afectiva. Un viatge il·lusionat al futur... però a voltes també inquietant. I si la nau del món acabés comandada per un ull vermell, el del sisè tripulant, anomenat HAL 9000, amb qui poder parlar com si es tractés d'un humà? Arthur C. Clarke, el creador de l'ull fictici en qüestió, escrivia: «Si HAL podia o no podia pensar era una qüestió que no havia estat establerta pel matemàtic anglès A. Turing, que havia assenyalat que, si es podia mantenir una conversa prolongada amb una màquina sense que les seves respostes poguessin ser diferenciades de les que donaria un home, estaríem en condicions d'afirmar que la màquina "pensava". HAL podia passar amb facilitat el test de Turing». Vet aquí el que té d'apassionant el tema.

Les activitats de l'Any de l'Evolució que acabem de cloure han servit per posar al seu lloc l'home i la dona, com a éssers únics, dignes, fruits d'una llarga i complexa elaboració des de la nit dels temps. Les activitats de l'Any de la Computació que comença han de col·locar aquest home i aquesta dona en els reptes del futur mediat, el qual sortosament i inevitable no podem pensar fora d'un món tecnològic.

Immer mehr Licht!

Joan Carbonell Manils
Vicerector d'Estudiants i de Cultura

Pòster que s'ha creat per a l'Any de la Computació.

difici del Rectorat. La lliçó inaugural anirà a càrrec de Wendy Hall, professora de Ciència Computacional a la Universitat de Southampton, al Regne Unit.

DOS EIXOS TEMÀTICS

El programa de l'Any de la Computació s'estructura en dos eixos temàtics: la computació en la ciència, que es desenvoluparà durant el primer quadrimestre amb conferències a càrrec de reconeguts científics d'àmbit mundial, com Frederica Darema, Mateo Valero o Alfio Quarteroni, i la computació en la societat, que tindrà lloc durant la segona meitat del curs amb la participació de representats de les empreses de programari i d'internet més importants.

Al llarg de tot el curs hi haurà un tercer eix transversal sobre la computació i l'entreteniment, amb activitats i conferències que relacionaran la computació amb el cinema, l'entreteniment, la música o l'art.

A més a més, l'assistència a les conferències donarà dret a l'obtenció de crèdits de lliure elecció.

Biotecnologia ha tingut la nota de tall més alta

Augmenta la concentració de la demanda en unes titulacions

➤ L'increment de la nota de tall més alt respecte del curs passat s'ha donat als estudis de Medicina

Enguany, l'assignació total de places universitàries de preinscripció al juny ha estat lleugerament més baixa que el curs passat en el global del sistema universitari català. Així, s'ha passat del 87,20 % al 85,11 % d'estudiants assignats. I l'assignació en primera preferència també ha baixat al voltant d'un 10 % respecte al curs passat.

Aquest descens és degut bàsicament a l'augment de la concentració en determinades titulacions de la demanda per part dels futurs estudiants, un fet que enguany s'ha constatat encara més.

Per tant, ha augmentat el nombre de persones que no han obtingut plaça en la primera assignació i s'han quedat més de sis mil sol·licituds per assignar. L'assignació es farà en les reassignacions posteriors fins al setembre.

NOTES DE TALL D'ACCÉS ALS ESTUDIS DE LA UAB

Estudi	Nota
Biotecnologia	8,68
Medicina	8,21
Comunicació Audiovisual	7,90
Publicitat i Relacions Públiques	7,56
Veterinària	7,44
Periodisme	7,26

A la Universitat Autònoma de Barcelona se li han assignat més de vuit mil nous estudiants entre totes les seves titulacions en centres propis i adscrits al juny.

Les titulacions més sol·licitades a la UAB han estat: Medicina, amb 3.470 sol·licituds (500 més que el curs passat);

Psicologia, amb 2.048; Mestre d'Educació Infantil, amb 1.682; Periodisme, amb 2.277; i Veterinària, amb 930.

MEDICINA

Les titulacions que tenen una nota d'accés per damunt del 7 a la UAB han estat: Biotecnologia, amb un 8,68; Medicina, amb un 8,21; Comunicació Audiovisual, amb un 7,90; Publicitat i Relacions Públiques, amb un 7,56; Veterinària, amb un 7,44; i Periodisme, amb un 7,26. Medicina és la titulació que ha pujat més la nota de tall d'accés –ha passat d'un 7,87 del curs passat a un 8,21–, seguida de Veterinària i Biotecnologia.

Aquesta tendència als estudis de Medicina s'ha repetit en totes les universitats catalanes. Així, el total de sol·licitants de Medicina en primera preferència a tot Catalunya ha passat de 2.797 el curs passat a 3.511 enguany. Aquest fet ha portat el Govern català a plantejar-se de crear noves facultats de Medicina i ampliar les places ofertes en els diferents centres ja existents.

PREMIS

Premi a la Qualitat Docent per a l'Escola Superior d'Enginyeria

Joan Sorribes, director de l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria (ETSE) de la Universitat Autònoma de Barcelona, va recollir, el dia 14 de setembre, el premi a la qualitat docent universitària Jaume Vicens Vives, en l'acte d'inauguració del curs acadèmic de les universitats catalanes. L'acte, presidit per José Montilla, va tenir lloc a la seu de la Universitat Rovira i Virgili. La Generalitat de Catalunya li va atorgar el premi pels canvis introduïts en els estudis d'enginyeria informàtica, que han permès la millora docent, especialment en els perfils de competències.

La Fundació Catalana per a la Recerca premia S. Barberà

Salvador Barberà, catedràtic d'Economia de la UAB, especialitzat en la teoria d'elecció social i l'anàlisi de procediments de votació, ha rebut el Premi Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació (FCRI) de 2007. El jurat ha reconegut la seva rellevant contribució científica a l'estudi dels incentius estratègics en la presa de decisions col·lectives i la seva aportació a l'articulació del sistema de recerca català i estatal. Barberà és doctor en Economia per la Universitat de Northwestern (EUA) i catedràtic d'Economia de la UAB. Ha estat secretari general de Política Científica i Tecnològica del Ministeri d'Educació i Ciència (2004-2006).

Xavier Mora, premi a la divulgació matemàtica

Xavier Mora Giné, professor titular del Departament de Matemàtiques de la UAB, ha estat guanyador de l'edició 2007 del Premi SEMA a la divulgació de la matemàtica aplicada, pel seu treball *The Navier-Stokes equations: a challenge to Newtonian determinism*. Aquest premi es va crear l'any 2000 amb l'objectiu de promoure la divulgació de les matemàtiques, la seva bellesa, rellevància i eficàcia com a instrument indispensable del funcionament de la societat i la cultura modernes, donant preferència als temes que incideixen en la realitat de la matemàtica aplicada a la societat espanyola.

EL II Congrés Internacional d'Etnografia i Educació acull més de 300 participants a la UAB

➤ S'hi van aportar dades i perspectives sobre fenòmens emergents i debats actuals

Del 5 al 8 de setembre, la Facultat de Filosofia i Lletres de la Universitat Autònoma de Barcelona va acollir el II Congrés Internacional d'Etnografia i Educació. Es tractava d'una reunió científica organitzada pel Grup Emigra (Infància, Migracions i Educació), del Departament d'Antropologia Social i Cultural de la UAB, que en aquesta edició va tractar diversos temes relacionats amb les migracions i la ciutadania en un món cada cop més globalitzat, amb les seves conseqüències i els seus reptes.

Investigadors tant de l'àmbit de l'etnografia com de l'educació van aportar dades i perspectives sobre fenòmens emergents i debats actuals, i van exposar les seves reflexions teòriques, metodològiques i ètiques des de les diferents disciplines i tradicions intel·lectuals en les quals es desenvolupen els projectes.

En total van ser més de tres-cents participants, 125 dels quals van exposar les seves comunicacions. Margaret Gibson, de la Universitat de Califòrnia, Sally Galman, de la Universitat de Massachusetts, Pedro Silva, de la Universitat de

Més de tres-cents participants van exposar les seves comunicacions.

Porto, i Eve Gregory, de la Universitat de Londres, van ser els conferenciant experts convidats al Congrés.

CINC GRANS TEMES A DEBAT

En total hi va haver cinc taules que van tractar àmbits concrets: la taula I va tractar l'impacte de les experiències educatives en les identitats, les pertinències i altres dimensions de la integració socio-cultural. Les relacions de poder i conflictes en l'espai escolar va ser el tema de la taula II, i els drets educatius, diversitat cultural i globalització, el de la taula III. A la taula IV es van tractar les polítiques i pràctiques educatives, ciutadania multicultural i inclusió social, i a la V, les

noves perspectives teòriques, metodològiques i ètiques de la investigació etnogràfica en educació.

A la inauguració del Congrés van ser-hi presents Joan Badia, director d'Innovació del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya; Antoni Morral, alcalde de Cerdanyola del Vallès; Helena Estalella, degana de la Facultat de Filosofia i Lletres; i Silvia Carrasco, professora d'Antropologia i directora del Congrés.

La professora Sally Galman, de l'School of Education (Universitat de Massachusetts, Amherst, EUA), va pronunciar la conferència inaugural: «Introducing Shane, the Lone Ethnographer».

Èxit de convocatòria en les Jornades d'Innovació Docent

Els dies 13 i 20 de setembre de 2007 van tenir lloc, a l'edifici del Rectorat, les IV Jornades d'Innovació Docent a la UAB, organitzades per la Unitat d'Innovació Docent en Educació Superior (IDES).

Les Jornades van servir per donar a conèixer les innovacions i les experiències docents que s'estan fent a la UAB amb la finalitat de poder compartir-les, anar millorant la realitat docent i anar construint entre tots el camí cap a l'EEES. Un camí que suggereix noves metodologies docents, noves formes d'aprendre, noves formes d'avaluar, etc. A les Jornades, també s'hi van presentar els pro-

jectes de Millora de la Qualitat Docent (MQD) vigents a la UAB.

L'augment i la qualitat de les innovacions presentades l'any 2006 i l'anàlisi de les avaluacions fetes pels assistents van portar els organitzadors a ampliar una jornada més les presentacions de les innovacions.

Les Jornades es van estructurar en quatre eixos temàtics: estratègies d'aprenentatge, avaluació dels aprenentatges, recursos virtuals i formació per competències.

Al llarg de les Jornades van tenir lloc dues conferències plenàries, sessions

orals, sessions de pòster, un racó de presentació de programari i materials digitalitzats innovadors, un racó de l'autoaprenentatge i un espai anomenat *Vull saber més*, on s'intercanviaven impressions amb els autors de les ponències. Enguany es publicaran en un CD els pòsters i les conferències.

Antonio Méndez, vicerector d'Estudis i de Qualitat, va inaugurar les Jornades, el dia 13 de setembre. Miguel Zabalza, professor de Didàctica i Organització Escolar de la Universitat de Santiago de Compostel·la, va oferir la primera conferència plenària.

El congrés sobre l'ensenyament del francès a Catalunya té lloc a Casa Convalescència

➤ La professora Martine Pretcielli, de la Universitat de París, va fer la conferència inaugural

Durant els dies 3, 4 i 5 de setembre van tenir lloc, a Casa Convalescència, les XXIV Jornades Pedagògiques sobre l'Ensenyament del Francès a Espanya, que, sota el lema «Diversité linguistique et interculturelité», van ser organitzades per l'Institut de Ciències de l'Educació de la UAB.

Prop de tres-cents participants, professors de francès d'ensenyament secundari i universitari, van debatre, en un seguit de conferències, seminaris i tallers, els diversos aspectes de la pedagogia del francès en aquestes jornades, on han col·laborat el Departament de Filologia Francesa i Romànica de la UAB, les escoles oficials d'idiomes de Catalunya i

El professor Igor Mel'cuk

l'Institut Francès de Barcelona, entre d'altres.

La conferència inaugural la va fer Martine Pretcielli, de la Universitat de

París VIII, qui va parlar sobre «Compétence culturelle, compétence interculturelle en classe de langue».

LINGÜISTES DESTACATS

Entre els destacats lingüistes participants cal fer esment del professor Igor Mel'cuk, qui va començar treballant en el terreny de la intel·ligència artificial a l'antiga URSS i, després d'exiliar-se al Canadà, ha estat professor a la Universitat de Montreal i del Collège de France. És autor de la teoria sentit-text, en què fa una descripció teòrica del funcionament de la llengua i alhora en té una versió aplicada que serveix per a la modelització de la llengua en sistemes de generació automàtica del llenguatge natural. L'última conferència del ple de les Jornades la va fer Marc Wilmet, de la Universitat Lliure de Brussel·les.

En el marc de les Jornades va tenir lloc l'Assemblea de l'Associació de Professors de Francès de Catalunya.

L'Escola Universitària de Turisme i de Direcció Hotelera de la UAB estudia l'impacte del turisme de golf a la costa de Tarragona

L'objectiu de l'estudi, fet públic el mes de juliol passat i elaborat pel Centre Internacional d'Estudis i Recerca Turístics (CInERT), de l'Escola Universitària de Turisme i de Direcció Hotelera de la Universitat Autònoma de Barcelona, sota la direcció de la professora Gerda K. Priestley, ha estat aportar dades que avaluin la contribució del golf a l'economia del Baix Camp i les seves possibles repercussions mediambientals.

ALGUNES XIFRES

El turisme de golf, segons l'estudi, aporta anualment divuit milions d'euros en total a la costa tarragonina, l'1 % del PIB turístic de la demarcació. Els visitants aficionats a aquest esport gasten uns 1.033 euros per persona durant una estada de set nits de mitjana.

Per arribar a aquestes conclusions s'ha fet una enquesta a 335 turistes dels més

Els aficionats al golf gasten uns 1.033 euros per persona durant una estada de set nits de mitjana.

de 10.000 que visiten els clubs de golf del Baix Camp, dels quals un 88 % són estrangers.

L'estudi l'ha encarregat MedGroup, empresa explotadora dels camps de golf de Reus-Aigües Verdes (Reus) i de Bonmont-Terres Noves (Mont-roig del

Camp), entre d'altres, que està desenvolupant un programa de gestió sostenible per als camps de golf per tal de millorar l'eficiència en els recursos, disminuir l'impacte mediambiental i mantenir el valor socioeconòmic que aquests camps suposen per al seu entorn.

La UAB, la UB i la UPF acullen uns 40 estudiants de les universitats més prestigioses dels EUA

➤ El rector va destacar l'estímul que suposa aquest programa per a les universitats catalanes

La UAB, la UB i la UPF acullen, des del 3 de setembre passat, la primera promoció d'estudiants que participen en el programa de mobilitat internacional Advanced Studies in Barcelona, un programa acadèmic i cultural a mida per a estudiants de sis de les universitats de més prestigi dels Estats Units.

Les tres universitats barcelonines van signar, el mes de juny passat, un acord de cooperació per gestionar conjuntament aquest programa de mobilitat, que es du a terme de manera conjunta amb el Consorci per Advanced Studies in Barcelona, els membres del qual són les universitats de Brown, Chicago i Northwestern, en associació amb les universitats de Cornell, Harvard i Princeton. Quatre d'aquestes universitats –Brown, Cornell, Harvard i Princeton– pertanyen a l'Ivy League, l'associació de les vuit universitats privades de la costa est dels Estats Units amb més excel·lència acadèmica i científica.

ORIGEN DEL PROGRAMA

L'origen d'aquest programa es remunta a l'any 2004, quan les sis universitats esmentades van observar que, malgrat el creixent interès per Barcelona i Catalunya com a destinació per part dels estudiants dels Estats Units, no hi havia lloc en els programes ja existents per als alumnes amb millors capacitats lingüís-

Els estudiants procedents de les universitats dels Estats Units, en el seu primer dia de classe a Catalunya.

tiques i amb desitjos d'integrar-se a la cultura i universitats locals.

L'elecció de Barcelona neix del convenciment per part del CASB que Ca-

Les tres universitats van signar l'acord amb un consorci que integren les universitats de Brown, Chicago, Northwestern, Cornell, Harvard i Princeton

talunya ofereix una riquesa històrica, cultural, lingüística i artística que la converteixen en un mirall magnífic on els alumnes poden examinar aspectes clau de la societat, l'economia, la cultura i la política que afecten la regió mediterrània i Europa avui.

Les activitats del programa d'estudis, que tindrà una durada d'un semestre, es faran a les seus de les tres universitats

catalanes. Els trenta-set estudiants matriculats van començar la seva estada a Barcelona amb un curs introductor sobre llengua i cultura catalanes. En acabar, els estudiants s'incorporaran als cursos reglats de les tres universitats que prèviament hagin triat.

ESTÍMUL PER A LES UNIVERSITATS

A la presentació del programa, el rector Ferrer va destacar el nivell d'exigència dels estudiants dels EUA i l'estímul que suposa per a les universitats catalanes la posada en marxa d'aquest programa en establir la col·laboració amb les millors universitats nord-americanes.

El rector de la UB, Màrius Rubiralta, i el de la Pompeu Fabra, Josep Joan Moreso, també van destacar la conjunció d'esforços per aconseguir situar les universitats catalanes entre les millors i fer-les desitjables per als estudiants de tot el món.

L'adquisició del llenguatge, en una conferència a Casa Convalescència

Gala 2007 és la vuitena edició d'una conferència internacional sobre l'adquisició del llenguatge des de la perspectiva chomskiana, que ha tingut lloc a la Casa Convalescència, entre el 6 i el 8 de setembre, amb assistència de participants dels cinc continents. L'índex d'acceptació de treballs ha estat inferior al 30 % i s'hi

han presentat treballs d'adquisició de primeres i segones llengües i de patologia del llenguatge, a més de les ponències convidades d'A. Belletti, N. Friedmann, M. Nespó, J. Perner i K. Wexler.

Cal remarcar la presentació de diversos treballs que indiquen un estadi de maduració de la gramàtica que s'acom-

pleix al voltant dels cinc anys en infants amb un desenvolupament normal i que afecta la computació necessària per a la gramàtica subjacent a, per exemple, les frases passives i d'elevació; una troballa recent és que la maduració d'aquesta part de la gramàtica es veu molt afectada en l'autisme.

Augmenta el nombre d'alumnes que participen en l'Study Abroad

➤ Les diferents modalitats d'aquest programa internacional rebran prop de tres-cents estudiants

El programa Study Abroad, coordinat per l'Àrea Internacional de la Fundació UAB, inicia aquest mes de setembre el curs acadèmic 2007-2008 donant la benvinguda a 224 alumnes de la modalitat *Pre-Established* –que inclou classes d'espanyol i assignatures d'humanitats i d'economia impartides en anglès. La seu del programa, del qual enguany es fa la cinquena edició, és Casa Convalescència.

D'aquests estudiants, deu provenen de l'Institut Universitari d'Indústria, Comerç i Llengües Estrangeres de Shanghai i de la Universitat Dianji de Shanghai, amb qui s'ha signat un conveni unidireccional per rebre regularment alumnes xinesos a Barcelona.

REGULAR STUDIES

Pel que fa a l'altra modalitat, Study Abroad in Regular Studies, amb seu al campus i que ofereix als estudiants internacionals participar en les classes regulars de les diferents àrees del coneixement de la Universitat juntament amb alumnes locals, se n'inicia enguany la primera edició, amb trenta-sis matriculacions. S'espera arribar a cinquanta.

Així mateix, trenta-nou alumnes de l'Ivy League nord-americana assistiran aquest mes a un curs d'orientació organitzat conjuntament amb la Universitat Pompeu Fabra i la Universitat de Barcelona.

Tal com s'especifica en la informació de la pàgina 5, d'aquests estudiants, la UAB en rebrà tretze, que s'integraran a les classes d'assignatures regulars de les facultats de Filosofia i Lletres, Psicologia, Biociències, Ciències Polítiques i Sociologia i Traducció i Interpretació, dins del programa Study Abroad in Regular Studies.

BREUS

La UAB ha acollit diversos esdeveniments aquest estiu

Durant els mesos d'estiu han tingut lloc a la UAB diversos congressos i activitats. En l'àmbit científic destaquen l'International Workshop on Statistical Modelling-IWSM 2007 i les XXXIV Jornades Pedagògiques sobre l'Ensenyament del Francès a Espanya 2007, que s'han tornat a organitzar a Casa Convalescència, on també s'ha fet el congrés *Generative Approaches to Language Acquisition-GALA 2007*, impulsat pel Departament de Filologia Catalana i el *Symposium Internacional sobre el Àlbum Infantil*. Pel que fa a les activitats per a joves, el campus ha rebut la XIV Trobada Internacional d'Associacions d'Estudiants i una reunió de l'Associació de Biòlegs de Catalunya-ASBTEC, *Young European Biotechnology Network Annual Meeting 2007*, a més del 57 *International IVSA Summer Congress (IVSA-International Veterinarian Students Association)*. Així mateix, el campus ha hostatjat diverses activitats esportives: una nova edició del *Barcelona World Police & Fire Football Tournament*, aquest cop amb cinc-cents participants, els campionats *36 Horas Non-Stop* i el 9º *Campus Mariano Guerrero*, ambdós organitzats per Valldor Sala i, des de França, *Séjour Stage de Tennis Été 2007*, un grup de joves esportistes que han fet pràctiques de tennis.

EL WEB

<http://antalya.uab.es/athenea>

Aquesta revista electrònica, creada pel Departament de Psicologia Social de la UAB, promou «la reflexió interdisciplinària dins de la tradició de les ciències humanes i socials». El ventall de temes que tracta és molt ampli: globalització, medi ambient, identitats, conflictes socials, etc. Els mateixos lectors hi poden enviar articles i un comitè avaluador decideix si compleixen les condicions per ser publicats. A banda dels articles, la secció «Materiales» recull altres textos que poden ser eines per a la recerca o la docència. A «Clàsic@s» es publiquen textos de referència del pensament social que fins ara no havien estat traduïts al castellà. A «Reseñas» es comenten les novetats editorials de l'àmbit del pensament social. Finalment, a «Tesisoteca» hi ha un recull de tesis doctorals. *Athenea Digital* també té un apartat d'enllaços i un cercador de continguts.

RECERCA

La UAB investiga els orígens de la matèria

El PIC participa en el projecte europeu LHC

➤ Aquest agost, el PIC va rebre dades captades per l'ATLAS, un dels detectors que s'utilitzaran

El Port d'Informació Científica (PIC), centre tecnològic situat a la UAB, va iniciar, el 23 d'agost, la primera fase del projecte europeu Large Hadron Collider (LHC), que té per objectiu reproduir condicions similars a les que es van produir en el big bang per estudiar els orígens de la matèria.

El PIC, juntament amb altres centres de computació d'arreu del món, va començar a rebre dades captades per l'ATLAS, un dels detectors que s'utilitzaran en el projecte. Aquestes dades s'han utilitzat per provar el sistema abans que l'accelerador es posi en marxa l'abril de 2008.

El projecte LHC es desenvoluparà al Laboratori Europeu per a la Física de Partícules (CERN) i consisteix en un gran accelerador de partícules situat en un túnel subterrani de vint-i-set quilòmetres de llargada. Dins del túnel, feixos de protons seran accelerats a velocitats properes a la de la llum i es faran col·lidir. Això permetrà reproduir condicions de densitat d'energia molt grans, propie-

El Port d'Informació Científica (PIC) està situat al campus de Bellaterra de la UAB.

res a les dels instants primerencs de l'univers. L'impacte dels protons s'estudiarà mitjançant quatre detectors, l'ATLAS entre ells.

L'ORIGEN DE LA MATÈRIA

S'estudiarà, així, l'origen de la matèria posant a prova el model estàndard de la física de partícules, és a dir, la teoria vigent que explica el comportament de les partícules elementals.

L'acceleració i la col·lisió de partícules a alta energia genera una gran quantitat d'informació. Els detectors envien aquesta informació a una sèrie de cen-

tres de computació que emmagatzemen i processen les dades. Un d'aquests centres és el PIC, centre que està participat per la UAB, el Centre d'Investigacions Energètiques, Mediambientals i Tecnològiques (CIEMAT), la Generalitat de Catalunya i l'Institut de Física d'Altes Energies (IFAE).

Entre el 23 d'agost i el 3 de setembre es va provar el funcionament del sistema fent que l'ATLAS detectés dades provinents de raigs còsmics i les transmetés al PIC i a altres centres. Ha estat el primer exercici amb dades de l'LHC que s'envien en temps real fora del CERN.

Destacats experts en teràpia gènica es reuneixen a l'Autònoma

Els dies 12 i 13 de juliol va tenir lloc, a la Facultat de Veterinària, una reunió de treball de Clinigene-NoE, una xarxa d'excel·lència europea que té com a objectius integrar la recerca multidisciplinària i facilitar l'harmonització dels criteris de seguretat, eficiència, qualitat i legislació en el camp de la teràpia gènica entre els diferents països europeus.

Organitzada pel grup de recerca de la professora Fàtima Bosch, directora del Centre de Biotecnologia Animal i de Teràpia Gènica, membre de Clinigene, la trobada va aplegar nombrosos especialistes que van posar damunt la taula els últims resultats de les recerques dutes a terme en la transferència genètica per al tractament de malalties incurables.

Clinigene-NoE va ser creada l'any 2006 per la Comissió Europea en el marc del Sisè Programa Marc d'Investigació. Hi participen tretze països europeus i està coordinada per Odile Cohen Haguenuer. A més d'investigadors especialitzats, entre els seus membres es troben els principals agents implicats en el desenvolupament de productes mèdics per a teràpia gènica.

Sostenibilitat i Prevenció Ambiental (SosteniPrA)

➤ Una de les línies de recerca del grup és el cicle de vida dels productes, processos i serveis

Sabíeu que les males indicacions en un polígon industrial poden provocar que els conductors de cotxes recorrin inútilment un total de tres milions de quilòmetres a l'any? O que una família que va a comprar a un supermercat genera un quilogram de residus abans de sortir del centre?

Aquestes són algunes de les informacions que coneixem gràcies a la recerca en ecologia de serveis, un dels camps de recerca en què treballa el grup Sostenibilitat i Prevenció Ambiental (SosteniPrA), integrat per investigadors de l'Institut de Ciències i Tecnologia Ambientals (ICTA), del Departament d'Enginyeria Química de la UAB i de l'Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries (IRTA) de la Generalitat.

El grup, format pel doctor Xavier Gabarrell, el doctor Joan Rieradevall i Gara Villalba, de la UAB, i Assumpció Antón i Juan Ignacio Montero, de l'IRTA, té com a col·laboradors la doctora Teresa Vicent, el doctor Pere Muñoz i el doctor Robert Ayres, que va ser un dels precursors a escala mundial del metabolisme i l'ecologia industrial durant els anys seixanta.

El grup està integrat per investigadors de l'ICTA, del Departament d'Enginyeria Química de la UAB i de l'IRTA.

Mentre que l'enfocament tradicional de l'ambientologia se centra en els efectes del sector industrial sobre el medi ambient, l'estudi de l'ecologia de serveis posa de manifest l'impacte de les activitats del sector terciari, en el qual intervenen factors com l'ús de les energies, la gestió de l'aigua, els residus que s'hi generen o la mobilitat.

L'objectiu és generar indicadors de sostenibilitat urbana i eines per a una planificació sostenible de les activitats.

SosteniPrA treballa especialment l'impacte ambiental associat a polígons de nous habitatges, serveis, rehabilitació de barris o «barris efímers», com les fires. Vegem-ne una mostra ben il·lustrativa: s'ha pogut calcular que el procés d'anar a comprar un iogurt en una gran superff-

cie pot generar més impacte ambiental que no pas tot el procés per comercialitzar-lo.

Una de les línies de recerca de SosteniPrA és l'anàlisi del cicle de vida dels productes, els processos i els serveis. Per exemple, en el cas dels conreus energètics (cultius de productes agraris destinats a obtenir energia), s'ha pogut calcular quines són les distàncies màximes i

L'ecologia de serveis estudia l'impacte de les activitats del sector terciari (l'ús de les energies, la gestió de l'aigua, els residus o la mobilitat)

altres condicions necessàries perquè els conreus siguin sostenibles.

SosteniPrA treballa també en el camp de l'ecodisseny, és a dir, en la projecció de productes, processos i serveis des del punt de vista inicial de millora de tot el seu cicle de vida. S'analitza la morfologia dels materials, la producció, el transport, l'ús i la gestió final.

Actualment, i fins a finals d'any, es pot visitar a CosmoCaixa una exposició d'un projecte de recerca d'ecodisseny coordinada per SosteniPrA, on es poden veure prototips com un ecofanal, un ecomicroespai, una ecopaperera, etc. Les millores ambientals associades a aquests ecoproductes han comportat, en relació amb els productes actuals, una reducció dels impactes globals de més del 90 %

Cada català gasta vint tones de materials a l'any

L'experiència adquirida en el camp de l'anàlisi del cicle de vida i de l'ecodisseny és la base d'una altra línia de recerca, la definició de la compra verda o ambientalment correcta per part de les administracions públiques. Un exemple d'activitat en aquest camp és el projecte Compra Verda a la UAB, desenvolupat amb el SEPMA i l'Oficina de Promoció Econòmica i Compres (vegeu la pàgina www.uab.cat/compraverda).

Una altra àrea de recerca del grup és la sostenibilitat en sistemes agrícoles. L'anàlisi del cicle de vida ha esdevingut una eina molt apropiada per avaluar d'una manera objectiva i transparent, en el medi agrícola, quins aspectes són susceptibles de millorar i com. Per exemple, s'està des-

envolupant una proposta de nous indicadors sobre ús de l'aigua, ús del sòl, erosió i càlcul de la toxicitat dels plaguicides.

D'altra banda, SosteniPrA treballa l'ecologia industrial amb eines com l'anàlisi de fluxos materials i energètics i l'anàlisi d'energia. Han determinat que cada català gasta anualment vint tones de materials, la meitat dels quals esdevenen residus i emissions abans d'un any. En aquest àmbit, els objectius són, entre d'altres, la definició d'estratègies per assolir polígons industrials ecològics, el càlcul d'emissions de processos químics, la gestió de residus o l'obtenció de biodièsel a partir d'olis reutilitzats.

Més informació: www.sostenipra.cat

La ingesta de lactis podria causar mutacions en un gen relacionat amb el càncer de pàncrees

➤ Els autors de la recerca són el professor de la UAB Miquel Porta i altres investigadors espanyols

Un article publicat a *Journal of Epidemiology and Community Health* suggereix que pot existir una relació entre la ingesta de productes lactis i l'aparició de mutacions en un gen important en el càncer de pàncrees, un dels tumors més perillosos. Es tracta del primer estudi a escala mundial sobre la relació entre dieta i mutacions adquirides en el gen K-ras en el càncer de pàncrees. És també l'estudi més important que s'ha fet amb informació mediambiental, molecular i genètica sobre aquest tipus de càncer.

Les mutacions en el gen K-ras són les alteracions en oncogens més comunes en el conjunt del càncer humà. Són particularment freqüents (75 % – 80 % d'incidència) entre els pacients de càncer de pàncrees, una malaltia molt letal de la qual encara es desconeixen en gran manera les causes. D'altra banda, el gen K-ras és una «diana» molt atractiva per a algunes substàncies químiques cancerígenes.

Les mutacions en els gens K-ras són adquirides (no heretades), però s'ha investigat molt poc la influència que el

medi ambient té sobre la incidència i sobre la persistència de les mutacions en els gens ras en els éssers humans.

En aquesta recerca, es van identificar prospectivament més de cent casos incidents de càncer de pàncrees exocrí. Els pacients van ser entrevistats personalment durant el seu ingrés en un hospital. El consum d'aliments i nutrients es va mesurar mitjançant un qüestionari de freqüència d'ingesta d'aliments.

Es tracta de l'estudi més gran que s'ha fet amb informació mediambiental, molecular i genètica sobre aquest càncer

Miquel Porta, catedràtic de Salut Pública a la UAB.

Es va detectar que les mutacions en el gen K-ras eren més comunes entre els individus que consumien diàriament llet i altres productes lactis que no pas en aquells que no en consumien a diari. Els resultats d'aquesta recerca suggereixen que l'exposició a alguns components específics de la dieta poden influir en l'acumulació de mutacions en el gen K-ras en el càncer de pàncrees.

A més, aquests resultats contribueixen a conèixer millor els mecanismes causals d'altres càncers amb una alta freqüència de mutacions en el gen K-ras, i aporten dades rellevants per als científics que treballen en carcinogènesi en humans, dieta o càncer de pàncrees.

AUTORS DEL PROJECTE

Els autors principals d'aquest projecte de recerca són Miquel Porta, catedràtic de Salut Pública de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), i altres investigadors de l'Institut Municipal d'Investigació Mèdica (IMIM), de la Universitat Pompeu Fabra (UPF) i de cinc hospitals espanyols més.

Els autors també van subratllar que s'ha de ser escrupolosament prudent sobre les possibles implicacions pràctiques d'aquest descobriment, ja que és imprescindible que es duguin a terme altres estudis per corroborar o refutar els resultats d'aquest.

L'estrès per calor és perjudicial per a la fertilitat de les vaques lleteres

L'estrès per calor és un dels principals factors relacionats amb la pèrdua de fertilitat de les vaques lleteres, segons indica un estudi dut a terme per un grup d'investigadors del Departament de Sanitat i d'Anatomia Animals de la UAB.

Al llarg de tres anys, els investigadors van practicar 10.964 inseminacions artificials en quatre ramats de vaques lleteres de Catalunya. En una estació meteorològica es van registrar sistemàticament dades sobre la temperatura, les precipitacions i l'índex de temperatura-humitat (THI). Els resultats obtinguts mostren que un alt THI és altament perjudicial per

a la fertilitat a causa del fracàs ovulatori que provoca la calor en les vaques i perquè pot afectar oòcits, espermatozoides i embrions amb unes hores de vida.

Els investigadors recomanen la combinació de l'índex THI amb la temperatura ambiental per identificar la temperatura més adequada per encendre els ventiladors de les granges i augmentar la fertilitat de les vaques durant l'estiu. Igualment, creuen necessari estudiar l'efecte del canvi climàtic en les granges atesa la presència d'estius calorosos i els pics de temperatura elevats que està comportant.

Descobert un nou antiretroviral eficaç en pacients amb VIH

➤ La investigació, dirigida pel professor de la UAB Bonaventura Clotet, s'ha publicat a *The Lancet*

En un estudi internacional en què han participat investigadors de la Fundació irsiCaixa i de la Unitat de VIH de l'Hospital Universitari «Germans Trias i Pujol», ambdues dirigides pel professor de la UAB Bonaventura Clotet, s'ha demostrat l'eficàcia d'un nou fàrmac antiretroviral, l'etrovirina, en pacients resistents a altres fàrmacs. L'etrovirina és un inhibidor no anàleg de la transcriptasa inversa de segona generació del virus de la immunodeficiència humana tipus 1 (VIH-1).

La investigació, que ha estat publicada a *The Lancet*, forma part de dos estudis bessons en fase tres, DUET-1 i DUET-2, en els quals han participat 1.203 pacients. Ha tingut una durada de vint-i-quatre setmanes i s'ha realitzat en diversos centres de tot el món, mitjançant un assaig de doble cec i controlat amb placebo. En l'estudi DUET-2, que ha inclòs els centres europeus, hi han participat 591 pacients infectats pel VIH-1, tots ells

amb un alt nivell de resistència als fàrmacs comercialitzats actualment.

Dels pacients que van rebre etravirina, el 62 % mostraven càrregues virals indetectables al cap de vint-i-quatre setmanes (menys de cinquanta còpies de l'ARN del virus per mil·lilitre de sang), davant del 44 % dels que havien rebut placebo. Aquestes diferències ja són evidents al cap de dotze setmanes d'iniciar el tractament.

Només un 6 % dels participants en l'assaig van patir efectes adversos (un 4 % en el grup placebo). L'únic efecte advers de la medicació provocat pel placebo ha estat l'erupció cutània.

És una notícia molt bona per als pacients que han desenvolupat multiresistència a la malaltia

Segons Bonaventura Clotet, «aquesta és una notícia molt ben rebuda per tots els pacients amb infecció per VIH-1, però especialment per aquells que han desenvolupat multiresistència i necessitaven fàrmacs nous que permetessin controlar la malaltia».

BREUS

Recerca sobre proteases

Un grup d'investigadors de l'Institut de Biotecnologia i de Biomedicina i del Departament de Bioquímica i de Biologia Molecular de la UAB, dirigit pel catedràtic Francesc Xavier Avilés, coordina un projecte europeu que estudia les proteases en situacions normals i de malaltia mitjançant marcadors fluorescents que permeten monitoritzar-les. Es tracta del projecte Chemical Genomics by Activity Monitoring of Proteases (CAMP), que té com a objectiu final produir fàrmacs contra les proteases en situacions d'inflamació, malalties cardiovasculars, càncer i neurodegeneració.

Una nova aranya ibèrica

Investigadors del Grup de Recerca sobre Biodiversitat Animal de la UAB han descobert una nova espècie d'aranya, *Malthonica oceanica*, localitzada a la part més occidental de la península Ibèrica, en territori portuguès. En el seu treball han caracteritzat aquesta nova espècie, la seva distribució, el possible parentesc i la seva ubicació en l'esquema sistemàtic de les aranyes. S'estima que la fauna d'aranyes que pot trobar-se en el sòl peninsular no és inferior a mil dues-centes espècies. Fins ara se n'han citat prop d'un miler, de manera que en resten unes dues-centes.

Descrits nous casos de disfunció de les cordes vocals per causa laboral

Investigadors de la UAB i de l'Hospital Universitari de la Vall d'Hebron han diagnosticat dos pacients afectats de disfunció de les cordes vocals, que provoca tos i dificultat per respirar, a causa d'agents irritants inhalats en el lloc de treball. La literatura mèdica només havia descrit prèviament dos casos de pacients amb disfunció de les cordes vocals per causa ocupacional.

L'estudi dels dos nous pacients diagnosticats amb aquesta malaltia pel grup de recerca que dirigeix el doctor Xavier Muñoz, professor de Medicina de la UAB i metge de l'Hospital Universitari de la Vall d'Hebron, s'ha publicat a la revista *Scandinavian Journal of Work, Environment & Health*. Aquesta disfunció només tenia lloc quan s'exposaven a un

agent concret del seu àmbit laboral i no a altres agents o productes irritants. En concret, els agents implicats eren fustes d'iroc i de cedre vermell en un cas, i l'exposició a tòner de fotocopiadores o impressores en l'altre.

TANCAMENT DE LES CORDES VOCALS

La disfunció de cordes vocals és una malaltia en la qual es produeix un tancament de les cordes durant la inspiració. En condicions normals, aquestes haurien d'estar obertes. Aquesta és una malaltia relativament freqüent que molt sovint es confon amb l'asma bronquial i que es caracteritza perquè el pacient presenta tos, ofec, estridor inspiratori, afonia i dificultat per a l'entrada d'aire al pulmó.

Habitualment les persones que pateixen aquesta malaltia solen tenir diferents problemes psiquiàtrics, sobretot ansietat o depressió. En els darrers quinze anys, però, a banda de l'aparició d'aquesta afectació en el context de malalties psiquiàtriques, s'han descrit dos casos de pacients en què la disfunció de les cordes vocals es produeix habitualment en àmbits laborals, després de la inhalació d'agents irritants.

Per als investigadors, fer un diagnòstic correcte de les causes té transcendència, ja que probablement el millor tractament és el canvi de lloc de treball i evitar l'exposició a l'agent causal. La difusió de l'existència d'aquesta malaltia és important per evitar diagnòstics erronis, com podria ser el d'asma ocupacional.

COMUNITAT

El Servei de Llengües amplia l'oferta lingüística

Per al nou curs acadèmic, ofereix cursos de fins a set llengües diferents

➤ En el primer semestre es pot escollir entre més de dos-cents cursos en diferents modalitats

El Servei de Llengües ha programat per al curs 2007-2008 una oferta més àmplia com a resultat de la integració del Servei d'Idiomes Moderns, el Gabinet de Llengua Catalana i el Centre d'Autoaprenentatge. Després d'un any de funcionament, el nou curs s'encara amb la voluntat de donar-se a conèixer com a tal. «Volem que per a qualsevol dubte o consulta de caire lingüístic es tingui com a referent el Servei de Llengües», explica Sònia Prats, cap d'estudis del Servei.

El Servei de Llengües es defineix com un servei de suport lingüístic per a la comunitat universitària que també promou activitats culturals dins la Universitat. Amb la integració dels tres centres es vol crear un campus multilingüe que sigui reflex de la societat multilingüe actual, segons explica Marta Estella, vicedirectora del Servei de Llengües. «Més que una suma dels tres centres, volem que sigui una multiplicació», afegeix.

L'estructura que vertebrava el Servei de Llengües està formada per diverses unitats que volen cobrir les necessitats lin-

güístiques de la Universitat. Per al primer semestre ofereix més de dos-cents cursos de fins a set llengües diferents i en diverses modalitats: presencial, formació bimodal i formació virtual.

PROP DE CINC MIL ESTUDIANTS

L'anglès, el català i l'espanyol són els tres idiomes amb més demanda. El curs passat es van formar 4.742 persones, i un total de 152 membres del personal d'administració i serveis van participar en el programa de tercera llengua.

El centre també disposa d'una unitat d'avaluació i certificació i d'un servei de correcció i traducció de textos, que l'any passat va donar com a resultat 1.352 documents i 15.740 fulls revisats i tra-

duïts. Una altra de les tasques del Servei de Llengües és l'assessorament lingüístic, que permet a la comunitat universitària adreçar-se al centre per resoldre possibles dubtes lingüístics i terminològics. Cal destacar altres serveis, com la realització d'estudis sociolingüístics que es porten a terme des de la unitat de dinamització lingüística.

El 6 de setembre passat, va tenir lloc l'acte d'inauguració del curs, en què van participar Joan Melcion, vicegerent d'Ordenació Acadèmica de la UAB, i Carme Junyent, professora del Departament de Lingüística de la Universitat de Barcelona.

El programa Ajuda'm d'acollida lingüística

Una altra de les ofertes del Servei de Llengües és l'acollida lingüística del programa Ajuda'm de la Unitat de Dinamització Lingüística. Ajuda'm va néixer l'any 1998 amb l'objectiu d'unificar l'oferta cultural i lingüística destinada als estudiants de mobilitat. D'aquesta manera es vol fomentar l'intercanvi cultural entre els estudiants de la UAB i promoure el coneixement de la llengua i la cultura catalanes. Les activitats del programa Ajuda'm s'engloben en tres grans àrees: les activitats lingüístiques que fan referència als cursos de llengua catalana i espanyola i al

voluntariat lingüístic; les activitats lúdiques i culturals, com l'organització d'una Setmana Cultural; i els productes i recursos culturals per a l'acollida i la gestió lingüística.

Als cursos de llengua catalana per a estudiants nous, l'any passat s'hi van inscriure gairebé set-cents alumnes, la majoria per al nivell bàsic. El voluntariat lingüístic de la UAB, que va néixer l'any 1996 i va ser el primer que es va crear a tot Catalunya, ofereix a l'estudiant de mobilitat el suport lingüístic i cultural d'un estudiant de la UAB durant l'estada.

La imatge per al nou curs de l'oferta del Servei.

El Campus Ítaca tanca la seva quarta edició amb èxit

➤ Prop de 400 alumnes de 46 centres de secundària han participat en aquest programa socioeducatiu

Gairebé quatre-cents alumnes de quaranta-sis instituts d'arreu de Catalunya han participat en la quarta edició del Campus Ítaca. L'experiència de tres edicions anteriors ha fet que enguany la participació hagi estat molt més abundant.

El que pretén aquest programa educatiu de la UAB és animar els alumnes a continuar estudiant després d'acabar els

estudis obligatoris. Cada institut escull els alumnes que hi participaran seguint un perfil definit: han acabat tercer d'ESO i durant el curs següent hauran d'escollir si voldran continuar estudiant o accedir al món laboral.

Al llarg del Campus es van fer activitats molt diferents, com ara debats, tallers o projectes. Aquests, dirigits per professorat de la Universitat, es van fer els últims tres dies i es van presentar a la sessió de cloenda, que va tenir lloc el 19 de juliol, amb la presència del conseller d'Educació, Ernest Maragall, i el rector de la UAB, Lluís Ferrer.

Per tal que els participants puguin fer totes les activitats, es requereix la presència dels tutors que s'encarreguen de portar els grups de joves. En l'edició d'aquest any han passat pel Campus fins a setze tutors diferents que han assistit a un, dos o tots tres torns. La majoria d'ells són o han estat estudiants de la UAB i ja han tingut experiència amb adolescents, sigui en esplais o perquè han fet el CAP (Certificat d'Aptitud Pedagògica).

Dídac Roig, tutor del Campus, explica que els tutors poden ser en certa manera una mica més propers als joves. I l'Eric, que és la tercera vegada que hi participa com a tutor, afegeix que «és una experiència extraordinària».

Clara Berenguer, tutora: «L'objectiu és motivar a aprendre»

«Els professors preparen les activitats i els tutors porten els grups», explica Clara Berenguer, tutora d'un dels grups. Abans ja havia treballat amb nens en una escola de repàs, també com a monitora d'un esplai i després de la carrera de Biologia va fer el CAP.

La Clara diu que l'objectiu és «motiviar a aprendre». «Que no els faci mandra adquirir nous coneixements i que tinguin interès per altres coses», afegeix. A més a més, explica que moltes vegades els joves que hi participen no s'adonen que aprenen però es veu que ho fan quan expliquen amb tot detall el que han fet. La Clara explica que després del Campus sempre es veu algun canvi de tots els participants: «Aprendre coses és útil; com més coneixements tinguin, més alternatives tindran per escollir el seu futur». També diu que amb els tutors els nois i noies

s'atreveixen a parlar de moltes més coses que no pas amb els professors, i això fa que «fins i tot es trenquin tabús». A més, com que els tutors són o han estat universitaris, aprofiten l'estada per explicar als joves coses de la universitat.

BREUS

Augmenta el nombre de beques Leonardo da Vinci

Els graduats de la UAB podran optar a un nombre més gran de beques Leonardo da Vinci aquest curs, ja que dels 42 ajuts que s'oferien en l'edició passada ara s'ha passat a 75. Aquestes beques, anomenades oficialment Leonardo da Vinci: Projecte Euroacció II, tenen molt bona acollida entre els estudiants, ja que permeten fer pràctiques professionals en països europeus.

El curs passat, un total de 142 persones van sol·licitar algun dels 42 ajuts.

A l'hora d'atorgar-los es valora l'expedient acadèmic del sol·licitant, el coneixement de l'idioma que s'haurà d'utilitzar al país d'acollida i la motivació per fer l'estada de pràctiques.

La durada de l'estada és de catorze setmanes i l'import de la beca és de 2.248 euros per persona beneficiària, quantitat que podrà variar segons el país d'acollida.

El projecte Euroacció disposa de socis d'acollida que s'encarregaran de trobar una empresa adient. Per a les estades de l'any 2008, hi ha socis d'acollida a Alemanya, França, Itàlia, Malta, Portugal, el Regne Unit i la República Txeca. El sol·licitant, si ho vol, també pot buscar-se l'empresa.

Les sol·licituds es poden presentar entre el 15 d'octubre i el 16 de novembre de 2007 (ambdós inclosos).

Més informació: Treball Campus. 93 581 14 72 <http://treball-campus.uab.es>

La Universitat a l'Abast arriba a la vuitena edició

Un curs més, la UAB, a través del programa La Universitat a l'Abast, facilita que persones més grans de cinquanta anys cursin assignatures que s'imparteixen al campus compartint aules amb els estudiants joves.

La Universitat a l'Abast és una iniciativa pionera de la UAB que fa palès el seu compromís amb la promoció de l'envelliment actiu oferint a les persones grans l'oportunitat d'ampliar coneixements, retrobar el plaer d'aprendre i comprendre millor l'evolució de la societat.

Aquesta iniciativa arriba a la vuitena edició amb una oferta de més de tres-centes assignatures provinents de més de vint titulacions. El seu tret distintiu és posar l'èmfasi en l'aspecte intergeneracional facilitant l'intercanvi d'experiències i el treball conjunt entre grans i joves.

La Rambla Nord deixarà de ser el centre neuràlgic de la Festa Major.

Nova ubicació per a la Festa Major, que serà el 8 de novembre

➤ L'aparcament situat entre el Rectorat i Veterinària acollirà l'escenari principal i les paradetes

Aquest any, la Festa Major canviarà parcialment la seva ubicació i es traslladarà de la Rambla Nord a l'aparcament que hi ha entre la Facultat de Veterinària i l'Edifici del Rectorat. A l'espai sense asfaltar es desenvoluparan bona part de les actuacions musicals, amb grups de tendències properes al pop-rock i al mestissatge. A l'aparcament asfaltat hi haurà les paradetes dels estudiants i els serveis.

Mentrestant, un altre dels punts neuràlgics de la festa, la plaça Cívica, mantindrà les activitats, que fins i tot augmentaran. En aquest espai, s'hi programaran els actes de tipus cultural i solidari promoguts per l'Edifici d'Estudiants-ETC i la Fundació Autònoma Solidària. Moltes d'aquestes activitats seran protagonitzades per membres de la comunitat universitària (col·lectius d'estu-

dians, grups culturals estables, Autònoma Actua, Programa Assessors d'Estudiants...).

Aquest canvi d'ubicació (de la Rambla Nord a l'aparcament situat entre Veterinària i el Rectorat) respon a la voluntat dels organitzadors de minimitzar l'impacte que produeix la Festa. Es considera que en la nova ubicació les tasques de neteja, de seguretat i la tornada al funcionament normal del Campus seran més fàcils.

INSCRIPCIONS OBERTES

Les paradetes dels estudiants i les activitats artístiques (música, teatre, cinema i dansa) seran, com és habitual, l'eix de la programació de la Festa, que es complementarà amb moltes activitats esportives i lúdiques, iniciativa del Servei d'Activitat Física.

Cal recordar que moltes activitats lligades a la Festa Major ja comencen a estar en marxa i que ja és oberta la inscripció prèvia que requereixen algunes (paradetes, Autònoma Actua, concurs del cartell de la Festa Major, FM en 5 minuts, Cursa de la Festa, etc.).

PUBLICACIONS

LIDERAZGO AFECTIVO. All you need is love. Albert J. Jovell. Barcelona: Alienta, 2007.

El professor associat de medicina preventiva i salut pública de la UAB i president del Foro Español de Pacientes, Albert J. Jovell, proposa en aquest llibre un decàleg del lideratge afectiu. Segons l'autor, les emocions compten molt en la gestió. En el manual parla de la importància del capital emocional i afectiu, de la intel·ligència emocional, dels valors, de la gestió del talent... El llibre clou amb un significatiu capítol titulat «Ser més humà recompensa». El professor Ramon Bayés, catedràtic de Psicologia de la UAB, ha dit sobre *Liderazgo afectivo*: «Un líder no és un ordinari. Tan important com la seva intel·ligència ho són les seves emocions».

TRABAJAR EN PRISIÓN. Fausto Miguélez, Ramon de Alós-Moner, Antonio Martín Artilles i Francesc Gibert. Bellaterra/Barcelona: Servei de Publicacions de la UAB/Icaria, 2007.

El llibre recull els resultats d'un estudi sobre la feina que duen a terme els interns dels tallers de les presons de Catalunya. Els autors, professors del Departament de Sociologia i membres del Centre d'Estudis Sociològics sobre la Vida Quotidiana i el Treball (QUIT), consideren que el treball en aquests tallers millora la vida quotidiana dels interns i els prepara per a una futura inserció laboral en la mesura que els proporciona hàbits i coneixements professionals.

«La teràpia gènica millorarà la qualitat de vida dels malalts»

CAUFAPE

Katherine A. High

És investigadora del Howard Hughes Medical Institute, entitat dedicada a la recerca mèdica sense ànim de lucre amb seu a Maryland, i directora del Centre per a Teràpies Cel·lulars i Moleculares de l'Hospital de Nens de Filadèlfia. Ha dedicat la seva carrera a revelar les bases moleculares de l'hemofília, causada per una mutació genètica que impedeix una coagulació correcta de la sang. Ha treballat amb gossos afectats de forma natural per aquesta malaltia i ha demostrat que es pot tractar amb èxit transferint el gen del factor de coagulació de forma exògena mitjançant vectors virals. El mes de juliol passat va participar, en qualitat d'assessora, en la reunió de treball que els membres de Clinigene-NoE (Network of Excellence) van fer a la Facultat de Veterinària de la UAB, organitzada pel grup de recerca de la professora Fàtima Bosch, directora del CBATEG, membre d'aquesta xarxa.

➤ L'AUTÒNOMA ha parlat amb aquesta experta mundial sobre el present i el futur de la teràpia gènica

En què consisteix l'anomenada teràpia gènica?

És un nou tipus de teràpia en la qual l'agent actiu és un àcid nucleic (DNA o RNA). Hi ha diferents tipus de teràpia gènica: les estratègies més comunes consisteixen en l'anomenada teràpia d'addició gènica, és a dir, la teràpia que lliura una còpia normal d'un gen que ha desaparegut o és defectuós en l'individu.

Vostè ha aconseguit guarir gossos afectats d'hemofília mitjançant teràpia gènica. Com van els assajos en humans?

Hem aconseguit aquests resultats utilitzant una estratègia d'addició de gens i ho hem fet posant aquest gen al fetge (on els factors de coagulació es formen normal-

ment) o al múscle esquelètic. Hi ha gossos que fa vuit anys que s'han curat d'hemofília. En humans hem provat la mateixa estratègia, però els resultats només han estat efectius durant deu setmanes a causa d'una resposta del sistema immunitari contra el vector que utilitzem per introduir el gen. Ara estem estudiant com aconseguir el bloqueig d'aquesta resposta i ampliar la durada del temps sense malaltia.

Les persones afectades de malalties incurables i els seus familiars han posat moltes esperances en la teràpia gènica. Què els diria?

Els diria que tinguin paciència. Generalment, les noves teràpies triguen al voltant de vint o trenta anys a ser desenvolupades. Els primers assaigs de teràpia gènica en humans es van iniciar fa quinze anys i algunes malalties han estat tractades amb èxit. Potser el més important és que aquesta recerca ens ha permès fer una llista amb els problemes

que han sorgit i que necessitem solucionar per poder estendre l'aplicació de la teràpia gènica a una sèrie de malalties.

Per a quines malalties té un percentatge més alt d'èxit en humans?

Els exemples més clars els trobem en el camp dels desordres immunodeficients, concretament en l'anomenat ADA-SCID. És fatal si no es tracta amb un trasplantament de medul·la òssia o amb substitució d'enzims. Amb la teràpia gènica s'han guarit aproximadament vuit nens amb aquesta malaltia que ara estan creixent i vivint a casa seva sense medicació.

Com veu el futur d'aquesta teràpia?

La teràpia gènica esdevindrà una de les estratègies triades per a les persones amb malalties genètiques. Alleugerirà els pacients i els permetrà tenir una vida més normal i saludable. El desenvolupament total de nous tipus de teràpies pot semblar lent, però cada pas endavant fa que l'objectiu estigui més a prop.

l'autònoma

UAB
Universitat Autònoma
de Barcelona

L'AUTÒNOMA

Publicació de la UAB

EDICIÓ I PRODUCCIÓ:

Àrea de Comunicació i de Promoció

REDACCIÓ: E. Crespo, M. J. Delgado, C. de Puig, P. Gallegos, M. A. Linares, O. López, A. Merino, S. Perelló, V. Salvador, L. Santos, E. Sanz, C. Vallès

IMPRESSIÓ: Servei de Publicacions

FOTOGRAFIES: A. Zamora, J. Pareto, P. Cauapé i M. Benito

Setembre de 2007. Núm. 206

Les opinions expressades pels entrevistats reflecteixen únicament les seves idees.

Està prohibida la reproducció total o parcial dels continguts d'aquesta revista sense l'autorització escrita de l'editor. L'AUTÒNOMA es pot imprimir en format Acrobat via Internet a: www.uab.cat

UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA

Àrea de Comunicació i de Promoció
Edifici del Rectorat
08193 Bellaterra
(Cerdanyola del Vallès)
Tel. 93 581 13 35
Fax 93 581 25 46
www.uab.es
g.prensa@uab.es